

ნიანგანი

8

აპრილი
1989

ნახ. ჯ. მურმანი

გაზეთებიდან

„ხატონად რომ ვთქვათ, გარდაქმნა ჰგავს კაცს, რომელიც აღმართში
 მიაგორებს ვეება ქვის ლოდს. აი, იგი შუა გზამდე მივიდა და საკმარისია
 ნაიფორილოს, რომ ლოდი მოსწყდება, დაქანდება და გზად ყველაფერს გა-
 დათლავს. ასევე ჩვენც უკან დასახევი გზა არა გვაქვს, უნდა ვიაროთ მხო-
 ლოდ წინ, მაღლა და მაღლა, და ამ წინსვლა-განვითარებაში განსაკუთრებული
 როლი ეკუთვნის შემოქმედ ინტელიგენციას, რომლის ავტორიტეტულ და და-
 მაჯერებელ სიტყვასაც ყურად იღებს ხალხი“.

ნოდარ მაღაზონია
1965 წ. 1/1

როგორც ნახატზე მინანქრიდან ჩანს, ეს მეგობრული შარყი ელგუჯა ამაშუკელს 1965 წლის 23 მარტს დაუხატავს. ნოდარი და ელგუჯა მამინ ჩემთან სტუმრად იყვნენ. ეს არ იყო რაიმე განსაკუთრებული შემთხვევა, ჩვენ იმ დროს ხშირად ვიკრიბებოდით...

— აი, ოცი წლის შემდეგ სამოცი წლის მაღაზონია! — ეშმაკური ღიმილით წარმოთქვა ელგუჯამ და იქვე პასხით უცებ შესრულებული ნახატი გამოიმჩნოდა.

როცა ნახატს დავეხედე, მეც გამეცინა, გამეცინა იმიტომ, რომ „ბაბოჩიანი“ ნოდარის ბებრული ამბიციური გამომეტყველების ასე ოსტატურად შესრულებული შარყი ვნახე, რომელსაც ახლდა მინანქრი: „საქართველოს სახალხო მხატვარი ნოდარ მაღაზონია“ (1965 წელს ნ. მაღაზონია ჯერ რესპუბლიკის დამსახურებული მხატვარი იყო) ნახატს კიდევ უფრო კოლორიტულს ხდიდა. ელგუჯას ერთ-ერთი პრიორიტეტი „გულთმისნობაც“ არის. ოცი წლის შემდეგ (ახლა უკვე ამაშუკელის თავმჯდომარეობის „ეპოქაში“) ერთი თუ მან ზუსტად იწინასწარმეტყველა (1983 წელს ნოდარ მაღაზონიას საქართველოს სსრ სახალხო მხატვრის საპატიო ნიშანი მიენიჭა), მეორეში ნამდვილად შეცდა. დამეთანხმებით, რომ სამოცი წლის ნოდარ მაღაზონია ჯერ აგრე ბებრულად ნამდვილად არ გამოიყურება! აი, რომ ეთქვა, „ოთხმოცი წლისო“, ეს უკვე სხვა საქმე იყო, მაგრამ სად არის იმის გარანტია, რომ მაშინ პირველში არ შეცდებოდა?

ცხოვრება ჯერ კიდევ წინ არის და ვინ იცის, ვის რა ლამაზ სიურპრიზს უმზადებს!..

ხშირად გაგვეზილებინე ასე, ნოდარ!

ზურაბ ლეშავა

მიუხედავად იმისა, რომ მარიონეტების თეატრში სეზონი დახურული იყო, რეზომ ერთ კვირა დღეს თავის დასს მოუხმო. ჩვენ კარგა ხნის წინათ მოფიქრებული საქმით ვიყავით გარეთული, როცა კარგი გაილო (მე სპექტაკლის აფიშაზე ვმუშაობდი) და დარბაზში რამდენიმე სტუმარი შემოვიდა. თუმცა ბნელოდა (მხოლოდ სცენა იყო განათებული), მე მაშინვე შევიცანი ერთ-ერთი მათგანი.

რეზო გაბრიაძის „მარიონეტებს“ ჰერლუფ ბიდსტრუმი ესტუმრა თავისი ქალიშვილითა და შვილიშვილით. რეზო სტუმრებს მიესალმა და სთხოვა იქვე სავარძელზე დაბრძანებულიყვნენ.

როცა გიღმა სტუმრები გაგვაცნო, მე, ისე რომ ჰერლუფის გამონვდილი ხელი არ გამიშვია, ღიმილით ვკითხე:

— გახსოვთ ჩვენი ტურნე დასავლეთ საქართველოში ამ თხუთმეტიოდე წლის წინათ?

— ოცი წლის წინათ! — მოკლედ მომიჭრა ბიდსტრუმი, ისე, რომ ოდნავადაც არ შეცვლია გამომეტყველება. მანამ გარბინკულმა შვილიშვილმა კი, რომელიც ბიჭუნა გვირბე ეკვროდა და მუსლებამდე შემონკებილი გახეილ ჯიშაები ეცვა, თავაზიანად გამიღიმა. გოგონა საუცროდ გავადა დედამისს.

ოცი წელი! მართლაც, რა ცრო გასულა! მე მაშინ ორმოცისაც არ ვიყავი, ჰერლუფი კი, თუ რომ ახლა ვარ, იმაზე ცოტა ახალგაზრდა იყო. იგი ახლაც მითქმის ისევე ისეთია, მაგრამ ოდნავ მხრებში მოხრილი და ძველებურად ისევ ისეთივე უტყვი და ცივი.

აი, ამ შეხვედრამ მომაგონა ჩვენი ოცი წლის წინანდელი „ფოლკლორული კრუიზის“ კურორტებით სავსე სწორედ ის ამბავი, რომელიც ქვემოთ მინდა მოგიყვით.

ვერ წაგასწარი ვერასდროს ან დასვენებულს, ან მოცილის, თავაუღებელ შრომაში წამოგპარვია სამოციო!..

შენმა პირველმა ნახატმა ორმოცდაერთი წლის წინათ ჩემს ერთ-ერთ გვერდზე ვარსკვლავად გაიბრწყინ-გაიციციმამა! ოცდათორმეტი წელია მემსახურები ერთგულად, ამ ხნის მანძილზე შენითაც გავწრდილვარ, გავნათებულვარ! კაი უნახ, ფერმწერს, გრაფიკოსს, პლაკატისტს, ფოტოხელოვანს გამშვენებს სიბრძნე, სიღინჯე, რაინდობა და ქველობა! იუმორისტს და უურნალისტს, თეატრალს, კარიკატურისტს გაშვენებს სითბო, სიკეთე, დიდულლოვნება ქართული! დეკორატორს და ორატორს, პატრიოტს, გამომგონებელს გამშვენებს ენაშვიობა და გამჭრიახი გონება! შენს პლაკატებს და აფიშებს, ბუკლეტებსა და ალბომებს აქვთ სულ სხვა მოშიხბაობა, სხვა ელვარება, სხვა ღონე! გამოფენებით მოჰფინე მსოფლიოს ბევრი ქვეყანა და შენმა შემოქმედებამ უველგან ზედა ხალხი შეყარა! გაქვს ჯუამრავი მედალი, პრიზი, სიგელი, დიპლომა!.. არ გიძებნია დიდება, დიდებამ თვითონ გიპოვნა! მე შენი ნახატებიდან განსაკუთრებით ვალმერთებ ციკლს „ჩემი სოფლის სურათებს“, პლაკატებს „რიჩარდს“, „ხმეტელს“!

ხარ დიდოსტატი ზუმრობის, დიპლომა და ექსპრომტის!.. როცა დაიწყო გარდაქმნა დაიწყო მათი ექსპორტიც! მალე ორ წიგნად გამოუცემ შენს მეექვსე წიგნს „მანასარდას“, ერთ დღეში გაიყიდება, არ გაჩერდება არსადა! გყავს დიდებული ცოლ-შვილი, სახელოვანი ორი ძმა, ანთისათა საქართველოსთვის და ვახსოვთ, ვისი ვარის ხართ! მზე შვილიშვილზე ამოგდის, — ნოდარი! ჰქვია იმასაც, — და ისე ზატავს (ჯერ ურმა!), გეკობებს, ვიცი წინასწარ! პირველი მეგობარი ხარ მზიური ნოდარ ღუმბაძის, როგორც მას სძულდა, ისე გძულს ნოდარლადე და ცრუ კაცი! შენ გააფორმე, მოხატე მისი უკვდავი წიგნები! ნოდარს უძღვენი ღიმილით და ცრემლით სავსე სიტყვები! მთელ მსოფლიოში ქართული კულტურის მშენიერების რეკლამის მოწყობისათვის თავაყვამ ფირმა „შენებისს“! სასიქადულო გურულო (თლა ზუსტად — ოსურგეთელო), კილომ ათას წელს ქვეყანა ასეთ კაცურად გეთელოს, გემოგაწაუროს, გეწეროს, გელო, გეტეკლოს, გენახოს!.. აღარ გქონოდეხ საათი სა ტირალ-საკო მენ დანტო!.. დასასრულ, ნოდარ ძვირფასო, უმორჩილესად ამას გთხოვ: კვლავ მიპატრონე, არ დაშვო, არ მიმპატოვო არასდროს!

„ნინავის“ დავალებით — ზაურ გოლჭავაძე

ერთ დღეს მხატვართა კავშირში დამიბარეს (მაშინ ჩვენი კავშირი რუსთაველზე, რესტორან „დარიალის“ თავზე იყო). თავმჯდომარის ოთახში ბატონ უჩა ჯაფარიძესა, ზურაბ ლეშავასა, ჟანი მემძარიაშვილისა და სხვა კოლეგებს შორის ორი უცხოელი სტუმარიც იყო.

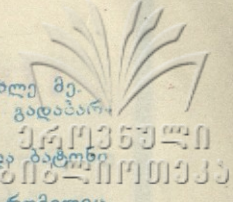
მალე ყველაფერი გაირკვა. ზურაბი, ჟანი, გიგლა ფირცხალავა, შურა ბანძელაძე, მე და „ზარია ვოსტოკას“ კორესპონდენტი ლია წილოსანი ჰ. ბიდსტრუპს და მის შუალეს სიმონეთში დავით ცლდიაშვილის დაბადების 50 წლის საიუბილეო ზეიმზე უნდა გავეყოლოდით და გვემსახურებოდა.

„გოიასი“ ქართლისა და იმერეთის პეიზაჟებით, რიკოტის უღელტეხილითა და ახალი სიმონეთის ჩოხოსანი იმერლების სიმღერითა და ცეკვა-თამაშით, ჩვენს კრუიზს იმთავითვე ძალიან მოეხიბლა და სიამოვნება ხდიდა.

— ფოლკლორ, ფოლკლორ! — გიგლა წინასწარ აწონებდა მარშრუტს სტუმრებს.

ჰ. ბიდსტრუპს მანამდე ნახატებით ვიცნობდი, რომლებიც ნაკლებად მომწონდა. ახლა კი, როცა გავიცანი, ტიპური ჩრდილოეთეუროპელი გამოგვა — ნაკლებად ემოციური, ჩუმი და ცოტა პირქუშიც კი. მახსოვს, რა არ გავაკეთე გიგლამ იმისათვის, რომ იგი როგორმე გაემხიარულიებინა, მაგრამ ყველაფერი ამაო იყო. არც ჩვენს ნაქებ პეიზაჟებს ალუფრთოვანებია იგი მაინცდამაინც (ყოველ შემთხვევაში, მე ასე მეჩვენებოდა). ბიდსტრუპისათვის ერთადერთი საზრუნავი და საპატრონო მისი ჩიბუხი იყო, რომელსაც მთელი გულმოდგინებით ელოლიავებოდა და გაუთავებლად აფშუკუნებდა.

უფარგისმა გზამ, სიცხემ, მტვერმა და დანჯღრეულმა ტრანსპორტმა — მხატვართა კავშირის ძველმა „პობედამ“ და გიგლას

„მოსკვირმა“ — უსაშველოდ მომქანცველი და დაუსრულებელი გახდა ყველაფერი.

შუაღმდე უკვე გადასული იყო. თაკარა მზე თერჯოლის ცეცხლს უჯიდებდა, პერლოფის მუღლემ „პოტელში“ წუთიერი შესვენება ითხოვა, რათა სული მოგვეთქვა და იქიდან მხნედ გავექანებულყავით სიმონეთისაკენ.

თერჯოლის „პოტელი“ მოვიკითხეთ და სტუმრებს წინ გავუძეხი (სასტუმრო, თუ არ ვცდები, სკოლის ტიპის სამ თუ ოთხ-სართულიან ახალ შენობაში იყო მოთავსებული). გულმა რაღაც მიგრძნო და თადარიგისათვის დავინაზურდი. სადარბაზოში შევვარდი და სასტუმროს პატრონს დავუწყე ძებნა. შესვლისთანავე ოფლისა და შარდის მძიმე, სულისშემზუთავი სუნი მეცა. ყველა სართულისა და ყველა ოთახის კარ-ფანჯარა ღია იყო (ალბათ ორპირი ქარისათვის), სიციხისაგან გათანგული მობინადრენი კი ტიტვლები უგონოდ ეყარნენ. სხვადასხვა ხმაში შუუწყობელი ხვრინვა და ხროტიანი უფრო „კოლორიტულს“ ხდიდა იქაურობას. არავის ჩემთვის არ ეცადა და არც არავის უკითხავს, თუ რად დავერწოდი ან ზემოთ, ან ქვემოთ.

— ადმინისტრატორი! მორიგე! მორიგე! — ვიყვირე, როცა შევატყვე, საქმეს ცუდი პირი უჩანდა.

— რაშია, ბატონო, საქმე? რა გავყვირებს ნეტაი ამხელას?! — მომქესმა საიდანღაც ახალგამოღვიძებული კაცის ხმა.

— ადმინისტრატორი! — ისევ ვიყვირე მე.

— აგერ ვარ, ბატონო!.. კი მარა, რაია ნეტაი კიდევ ასეთი?! — მომქესმა ისევ იგივე ხმა, ფეხების ტყაპუნით და დერეფნის ბოლოს ფეხშიშველი კაცი ქვედა საცვლების ამარა გამოლასლასდა.

— პატრონი არ ჰყავს ამ სასტუმროს?!

— სიმონეთში არიან, ბატონო, ზემოზე. — მითხრა მან და მთქნარებით და თავის ფხანით ჩემს წინ გაჩერდა.

— თქვენ ვინ ხართ?

— მე, ბატონო, მორიგე ვარ! — მერე შემხედა, ხელები გაშალა და გაიდრიჯა. — დეინვა, ბატონო, ქვეყანა!.. ბოდიში, ესლავე გადავიცვამ რასმეს და...

— ერთი კარგი ოთახი მჭირდება სასწრაფოდ!

— ახადა, ბატონო, ოთახი!.. ვერ ხედავთ, ხალხი იატაკზე რომ ყრია?..

— წყალი ან ტუალეტი?!

— წყალი, ე, „უმივალნიკშია“ ვეგრე, ეე!.. — მითხრა მორიგემ და ხელი დერეფნის ბოლოსკენ გაიშვირა, სადაც „მარმარილოს პირსაბანი“ იდგა (ალბათ გახსოვთ, მაშინ პოპულარული, შპან წყლის ჭურჭელადიკიდებული პირსაბანი და ქვემოთ, კარადას შედგმული ვედრო ნაბანი წყლისათვის...).

— მე „უმივალნიკისაკენ“ გავქანდი და ონკანი შემოვიკაშუნე.

— ეს რა, უწყლოდ?! — იქიდანვე გამოძახე მორიგე.

— მოვიტან, ბატონო, წყალს!..

— არქაა, ჩქარა! — ვიყვირე მე, როცა თვალი მკვეარი კიბეებზე ამომავალ სტუმრებს.

— ახლავე, ბატონო! — დამპირდა მორიგე და სადღაც გაქრა. არა მგონია, საჭირო იყოს აგისხნათ, თუ ეს ჭირის ოფლი მასხამდა მაშინ.

— აქეთ, მეგობრებო! — ვთქვი ქართულად და შევეცადე სტუმრები ცოტა ხნით აივანზე გამეჭყუებინა. ბატონი პერლოფი და ქალბატონი ჰილდა შემოვიდნენ ოთახარა, ერთი შექანება შექანდნენ, მაგრამ დასავლურმა აღზრდას არც აქ უტყყუნა მათ, „მონამლული ზონა“ მტკიცედ წინთქვაშეკრულებმა გაიარეს და, როგორც შევატყვე, მხოლოდ აივანზე ამოისუნთქეს.

ბიჭებმა თვალწარმტაცად შეინაზისაკენ გაიშვირეს ხელი და თავიანთი ალტაცება ვერ დაუმაღეს სტუმრებს. მე ისევ დერეფანში შევვარდი, დავინახე თუ არა კაცი წყლით სავსე ვედროთი, პირსაბანს ვედი და ჭურჭელს თავი აფხადე, მორიგემ სენეშა-ხენეშით ერთი ვედრო წყალი თქრიალით ჩაუშვა შიგ, მერე „თეთრი“ ხელსახოცი მომანოდა და კომპლიმენტს დაელოდა.

— კაცი ხარ, მაგრამ ახლა, თუ ძმა ხარ, ნუ გადამირევ სტუმრებს, — დაყვავებით ვუთხარი მას და ისევ აივანს მივაშურე, სტუმრებს ღიმილით შევხედე და პირსაბანთან მივიპატიფე. რომ შემოვბრუნდი, ელდა მეცა: ვილაც ბანჯგელიანი დათვკაცა დავინახე (ეტყობოდა, წყლის ხმაზე გამოეღვიძა), მან საგულ-დაგულოდ შეავსო თავისი უშველებელი ტორები ჩემი სისხლის ფასად მოპოვებული წყლით, მერე ქარიშხალივით ჩაუბერა შიგ (ალბათ წყალი რომ შადრევანით გაშლილიყო), „პრუ, პრუ, პრუ“ — დაიძახა და უსწრაფესი მოძრაობით ხელები ჯერ სახეზე, მერე კისერზე, მკერდზე, მუცელზე და ზურგზე გადაიტყა-პუნა და ახლა უკვე საამაურ ხმაზე ისევ „პრუ, პრუ, პრუ“ დააყოლა, მერე იატაკზე დაღვრილი გუბებში შიშველი ფეხები შეათამაშა და ონკანს შეუშვირა თავი.

ახლა ორი უსწრაფესი ამოცანა გამიჩნდა გადასაჭრელი: ერთი — წყალი გადამერჩინა და მეორე — ეს „ბანჯგელიანი დათუნია“ მომეცილებინა ისე, რომ სტუმრებს არ დაენახათ. დაყვავება კატასტროფის ტოლფასი იყო. უცებ ადგილიდან გიყვით მოვწყდი, როგორც მსოსხლზე მტერს, ისე ვეცი „დათუ-

ნიას“ და ტუნტულა კეფაში ვთხლიშე.

— ნიფხავი, ნიფხავიც გაგერეცხა იქნებ?! — დავეცხხლე მე.

— ააა... ჩაიბურდლუნა „დათუნია“ და გვერდზე გადაპარა ბაცდა.

დავაგვიანე! როცა მოვიხედე, ქალბატონი ჰილდა და პერლოფი ჩემს გვერდით იდგნენ.

ორივემ შესაშური სიმშვიდით გახედა „დათუნის“, რომელიც თავისი ოთახისაკენ გაქანდულდა, მერე პერლოფმა ნამიერი დაყოვნების შემდეგ მეუღლე მიიპატიფა ხელსაბანთან. ქალბატონმა ჰილდამ ოდნავი თავის გაქანებით იუარა. ბიდსტრუპი ისევ შეყოვნდა, შემდეგ ერთი ნაბიჯი ისე გადადგა, რომ წყლის გუბებში ფეხი არ ჩაეღდა, ფრთხილად შემოაბრუნა ონკანი, თითები დაისველა, ფრთხილადვე მოისვა სველი თითები შუბლზე, თავზიანად დამიერა თავი და „პოტელის“ ახროტინებულ-აშმორებული დერეფანი ოდნავ აჩქარებული ფეხაკრებით დატოვა ცოლ-ქმარმა.

როცა სიმონეთში ჩავალწიეთ, ზემოთ უკვე დამთავრებული იყო და ხალხი იშლებოდა. ჩვენ დაავთვალერეთ მუხუშუმი და იქვე, სახლის გვერდით, ჩრდილში მოვკალათდით. ბიდსტრუპებს სახეზე მიტყინის ფერი ტლოთ. მზე დასავლეთისაკენ გადაიხარა, ნიავგაც დაუბერა და ცოტა აგრილდა კიდევ.

გიგლამ სადღაც „შემოდგომის აზნაურს“ მიაკვლია და ბიდსტრუპებს გააცნო:

— ფოლკორ, ფოლკორ! — ბერეკაცს მართლა უხედებოდა ჩოხაზე თეთრი წვერი, მაგრამ უძიროების ნაცვლად წინდებში ჩატანებულ შარვალზე კარბოშები რომ ეცვა, ეს ვერაფერი „ფოლკორი“ გამოადგა.

ახლა ჩვენ ისევ თერჯოლაში უნდა დავბრუნებულიყავით სადღესასწაულო ბაქტოში.

თერჯოლის საბანკეტო დარბაზში ალბათ ათას კაცამდე სტუმარ-მასპინძელ უსხდა სუფრას (ჩვენ აქაც დავაგვიანეთ). შესულგებში არ ვიყავით, საპატიო სტუმრები მასპინძლებმა ხელიდან გამოგვლეს. მას და სადღაც განსაკუთრებული ადგილისაკენ გააქანეს ჩვე კი, ვინც როგორ მოვახერხეთ, ისე შევეურთდით პურისმწველებს. ლუკმა არ გადამდიოდა ყელში, სულისშემზუთავი სიციხე და უშაერობა აუტანლად შემანუხებელი იყო. სუფრა აღდგა და გადმოდულდა, ათას კაცს ათი ათასი კაცის ღვინო და ხორავი ელაგა წინ. სადღაც იქითა მხარეს სასონარკვეთილ ბიდსტრუპებს მოვკარი თვალი.

ამაო გამოვდა ყველა ჩვენი ცდა — გადაგვეჩინა, სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით, ჩვენი სტუმრები, ხოლო როცა დავინახეთ, თუ როგორ ჩააპირქვავებინეს რამდენიმე ჩაის ჭიქა ღვინო პერლოფს და მერე მეტრიანი ყანწი შეაჩერეს ხელში, მივხვდი, ჩვენი საქმე უკვე დალუპული იყო.

სუფრაზე ტაშის გრიალში უზარმაზარი ხონჩით შემწვარი ირემი შემოიტანეს, რომელსაც ვილაცამ ბარკალი აახლიჩა და ჩვენს სტუმრებს წინ დაუდო.

როგორც იქნა, ბიდსტრუპები „მოვიპარეთ“ და თბილისისაკენ გამოქანდით. მე არ შევეუდგები იმის დაწვრილებით მოყოლას, თუ რა შავი დღე დაგვადგა გზაზე, სანამ თბილისში ჩამოვალ-წევდით, — ამას თვითონვე მიხვდებით.

ცოცხალმკვედარი ბატონი პერლოფი შუაღამით ძლივს ავიტანეთ სასტუმრო „თბილისის“ მეოთხე სართულზე. მოგვიანებით შევიტყვე, რომ (დარჩენილ დღეებში მე ისინი აღარ მინახავს) დილაუთენია მათთან ჩვენი ორი თვალსაზრის კოლეგა მისულა, ღონეშიხილი ბიდსტრუპები გაუღვიძებიათ და „მოსარჩინად“ თათრის მოედანზე ხაშის საქმელად წაუყვანიათ.

— ჯერ ბნელოდა, როცა დუქანში ჩავედი, — მომიყვა კოლეგა, — როცა ქალბატონმა ჰილდამ და ბატონმა პერლოფმა იქაურობას თვალი მოავლეს და ნახეს, თუ როგორ ხვრედნენ რაღაც თეთრ წვერს, გაქონილ ჯამებში რომ ესხა, როცა ჩვენს სუფრაზე ოთხი უზარმაზარი შოთი პური, შავი ალუმინის დაგერეხილი კოვებები, ორი ბოთლი კონიაკი თავისი ღმომონათებითა და ერთი ჩაის ჭიქა ნიორი დაალაგეს, მაშინ კი მივხვდი, რანაირი სისულელე ჩავიდინეთ, მაგრამ უკვე გვიანდა იყოო!..

პერლოფს ყინულისებური სიფათით ბოდიში მოუხდია და გარეთ გასულა.

— თქვენ პირველად ბრძანდებით საქართველოში? — ვკითხე ბიდსტრუპის შვილიშვილს.

— დიახ! იცით, ბაბუაჩემი დაყინებითი თხვონით ჩამოვიდა ამყამოდ საქართველოში! — მერე გოგონა გაჩერდა და კვლავ განაგრძო, — მე იმდენი კარგი მსმენია თქვენს ქვეყანაზე, რომ... — იცოდა ისევ შეჩერდა, — მინდოდა ყველაფერი ჩემი თვალით მენახა!..

მე მას თვალბეჭდში შევხედე. იგი საოცრად უშუალო და გულწრფელი მომეჩვენა.

წოდარ გალახოვია
1980.8.

ონში ვაჟი შენეციაში?

წყალგამტარ არხის წყალობით ღამის გადვიცე მეტივედ, ამდენ ტბორსა და ტალახში შენენ ძლივს გამოვეტიე!.. მიშველე, ძმაო „ნიანგო“, ნიაღვრის მკლავს აგონია, შენით სიმართლეს მივაგნო! — ეს ბევრგან გამიგონია! თუ წვიმს, ნიაღვარს მივყავარ, გვალვაში წყალი მწყურია, რამდენჯერ ვიქვც ბოცმანად, ჩაძირულ დიოსკურიად!.. არადა წვიმას რა დალევს, როცა ღრუბელი ღრუბელობს, ან უნდა მყავდეს ნავი და ან ცხენი მყავდეს უბელო, რომ ცოცხლად სადმე გავასწრო, სახლი დამირჩეს კუნძულად. ამდენმა ნიაღვარებმა რამდენჯერ ამაძუნძულა!.. დიდი ხანია, ვწერივარ წყალწაღებულთა სიაში, ვერ გამიგია, სად ვცხოვრობ, ონში თუ ვენეციაში? ნეტავი თვალთ განახვათ ეს არხი — ეს ამაზონი, ბოლოს და ბოლოს გადაწყდა, უნდა დავტოვო მეც ონი! უნდა დავტოვო სახლ-კარი, მამაპაპური კერია, არადა ამ წყეულ არხით სიკეთე არ მიწერია! რა გახდა არხის განმენდა, განა სრუტეა ღამანშის?! ბარემ მეც მასზე მიმაკრან, როგორც რაჭული ღაფაში!

ღანიელ ხასიაშვილი
(ქ. ონი)

ნ.ხ. ბ. პატრიარქილისა

— ყველს სადაც შოულობ, გასაგებია, მაგრამ ეს მაგნიტოფონის კასეტა სად იშოვე?

ნაკურბები

ქართული
ბიბლიოთეკა

**ფიქრები ზანტაფონის
„ავტოტაქსომოსასურებაში“**

თავს ვიტყუებ, შენც მატყუებ, იმედიც მაქვს დიდი, რომ მგონია ავტონაწილთ თავის ფასში ყიდი! წაგლეჯ-ყვლეჯა-ტაციობა ხომ ჩაბარდა წარსულს... მაგრამ... დაშლილ მანქანაში ძლივს ვიჭერ ამ სულს. ვეღარ ვუძლებ ძველი ძრავის ხველებას და ხროტინს, მივალ გზებზე, ითვისება „გაიკა“ თუ „ბოლტი“!.. გული მიაქვს გალუული საბურავის წრიბის, „სვეჩებ-პორშინ-კარბურატორს“ მოსდებია წირპლი!..

ვის უნახავს?

ორ ნელზე მეტია, რაც ზანტაფონის რაიონის სოფელ სვირის წყალსადენი აშენდა, წყალი კი არ მოდის.

ვის უნახავს უნახავი მშენებლობის მსგავსი? მიყრილ-მოყრილ თუჯის მიღებს მოსდებია ხავსი!.. აღვიმართეს წყლის კოშკები, დაგვიტვირთეს გზები, ყელ-პირ-ხახამომშრალი ვიხედებით ზევით!.. ცუდად სძინავთ ეზოებში პირდაღებულ ონკანთ, სანამ წყალი მოვიდოდეს, მოლოდინი მოგვეკლავს!.. ანდა ეს ცრუ დაპირება დღეისა და ხვალის!.. მხოლოდ ძილში გვესიზმრება მოჩუხჩუხე წყალი!..

გავლით ხაზურ-ზანტაფონ-თერჯოლის ავტოსადგურში

შემოვირბინე სადგური, აქეთ და იქით გავვარდი, ვერსად წყალი ვერ ვიპოვე, ამაო იყო ნავარდი!.. მერე მივადექ „წყალსა გაზიანს“, ვსთქვი: „მივაყენებ ჯიბესა ზიანს!“ და „გაზიანმა წყალმა“, უგაზომ, ბოლო მოუღო ჩემს აბაზიანს!..

გიორგი კაპანაძე

ნაკვეთები

- შრომას გაექცა და ოჯახი დაექცა.
- ქალაქურმა სითბომ სოფლის ბევრი კერა გააცივა.
- წიგნში ის არ იხედება, ვინც საქმეში ჩაუხედავია.
- ტრაგედიით ტაბაკი არ გაიხება.
- ზურგსუპან ისეთი ბიძა ედგა, რომ ზურგის ქარს არ აკლებდა.
- დედას დაბადების დღე არ ეშლებოდა და ცოლს — ხელფასის.
- ოფის ერიდებოდა, ნოფლარს კი ეტანებოდა.
- აღმართებდნენ იმ კაცს, რომელიც უღმერთოდ იქცეოდა.
- ალალი მჭადი სჯობია არამ მწვადს.
- მთლად ცოტნე თუ არა ხარ, ცოტათი მაინც მიბაძე!
- ცოლს არ ირთავდა, ოჯახი რთულიყო.
- გავშვები სოფელში იბადებოდნენ და ქალაქის მოსახლეობა იზრდებოდა.
- შთაფრთხილვას მუხას უნადგურებდა მუხანათი.
- სხვის მოწვეულ ყაყაროს ყიდდა და ფულმა გააყოფოჩა.
- დიდი კაცის პატარა ნათესავეც დიდკაცობდა.
- ვაგალიტის ხსნიდა ოლია, გიას უწერდნენ ორიანს.
- ქვეყანა რომ დაღლიტა, ღმერთმა ნახა მაღლიდან.
- კუდი, მდიდარს ეწოდა და კუჭი — ღარიბს.

ოთარ ნაჭყავია
(ქ. სოხუმი)

იუმორისკა

სამწესბაროდ, ყველა როდი ფიქრობს ასე. ბევრი უჩივის ხელფასის სიმცირეს. საინტერესოა, რამდენი უნდა ჰქონდეს კაცს თვიური შემოსავალი, რომ ეყოს? ამ კითხვაზე ძნელია პასუხის გაცემა, რამეთუ ისევე ბრძენს უთქვამს: — მადა ჭამაში მოდიხარ!.. — სწორედ აქ მართებს ადამიანს თავშეკავება და ზომიერება!

მართალია, მე მცირეხელფასიანთა რიცხვს ვეკუთვნი, მაგრამ არასოდეს მიგრძნია ეკონომიკური გაჭირვება, არც არასოდეს დამიჩივლია!.. უფრო მეტიც, თავისუფლად მყოფნის ხელფასი თვიდან თვემდე და შუი დღისთვისაც ვინახავ რაღაცას!..

მთავარია, ყაირათიანი იყო, გონივრულად გაანაწილო შენი შემოსავალი, მცირე იქნება ის თუ დიდი, შენი ნოვოფლარის ყაღარი უნდა იცოდეს!

სულ უბრალო რაღაცებში იხარჯება ფული ისე, რომ ვერც იგრძნობ.

აი, მაგალითად, მიდიხარ სამსახურში, რომელიც არც ისე შორსაა, შეგიძლია ფეხით გაისეირნო. მართალია, რა სახსენებელია ტრანსპორტის ფული, მაგრამ გარკვეული თანხა ხომ გეზოგება? ნათქვამია: ზღვა კოვხით დაიღვეო!.. ისიც უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ტრანსპორტზე შეიძლება ნაცნობიც შეგხვდეს!..

ან კიდევ: ზაფხულის ცხელი დღეა, ბული ასდის ასფალტს!.. ყელი გიშრება!.. ამ დროს ჩაიარე მსოფლიოში სახელგანთქმულ ლალიძის წყლებთან (მერე რა, რომ მსოფლიოში სახელგანთქმულია?), სადაც რიგი დგას, რიგი დგას იმ ხალხისა, რომლებიც ხელფასის სიმცირეს უჩივიან!..

მიუხედავად იმისა, რომ დიდია ცდუნება, გულგრილად განაგრძობ გზას და დედაქალაქის მთავარ პროსპექტზე წყლის მეტი რა შეგხვდება, რომ მოითქვა სული?!

ესეც დანაზოგია!..

ვთქვათ, გამოვიდა ახალი ფილმი, თავ-პირის მტერევა ბილეთებზე. უყურებ და გულში გეცინება: რა მოხდა ისეთი, ბოლოს და ბოლოს ფილმი!.. რაში ყრია ამ ფულს?.. რა აუცილებელია ფილმის ნახვა, ზეალ სამსახურში დეტალურად გაარჩევენ ამ ფილმს ჩემი კოლეგები და თანამშრომლები, იმ გარჩევიდან გაცილებით მეტს გამოვიტან, ვიდრე ამ ფილმის ნახვიდან. მართო ის რად ღირს, ირასა და ცირას მსჯელობას რომ მოვუსმენ!..

ასევე თავს ვარიდებ თეატრალურ წარმოდგენებს. თეატრში საერთოდ არ დავდივარ, რადგან კინოსთან შედარებით თეატრის ბილეთის ფასი გაცილებით მეტია. მხოლოდ ერთხელ შევცდი, როცა რობერტ სტურუას „კავკასიური ცარცის წრეზე“ შევედი!..

მახსოვს, როგორ მოვიჩინე მეორე დღეს სამსახურში თავი, —

გუშინ ახალი სპექტაკლი ესა და ეს ვნახე-მეთქი!.. გუშინვე წავედი!

ჩემს მტერს, რაც მე კოლეგებმა და მეგობრებმა დღე მაყარეს, მენახა კი არა, ნეტავი საერთოდ მინა გამსკდომოდა!.. სპექტაკლმა აზრთა ისეთი სხვადასხვაობა გამოიწვია, რომ კოლექტიური ნავედით მის სანახავად, რადგან ჩვენს კოლექტივში აღმოჩნდნენ ისეთები, რომელთაც არ ენახათ ეს დადგმა.

წარმოდგენის დამთავრების შემდეგ ქუჩაში რომ გამოვედით, ბატონი ვანო ცარცში იყო ამოთხვრილი. ირამ მანიშნა: — შეხედე ბატონ ვანოს, როგორ ამოგანგულულა ცარცში, სად იშოვა ნეტავო?!.. გამწარებულმა გული მოვიფხანე: — რა გიკვირს, კაცი „კავკასიურ ცარცის წრეზე“ იყო-მეთქი?!

აქვე დავსძენ, რუსთაველის თეატრმა ხანგრძლივი რემონტის მერე სწორედ ამ სპექტაკლით გახსნა სეზონი. სპექტაკლზე არანაკლებ მაინტერესებდა რეკონსტრუირებული შენობის ნახვა!.. ბატონი ვანოც ჯერ კიდევ საღებავმუშურალი კედლების მსხვერპლი გახდა!..

შევეშვით თეატრსა თუ სხვა სულიერ საზრდოს, ნამდვილ საზრდოზე გადავიდეთ.

პირველი მაგალითი ასე დავიწყეთ: — აი, მიდიხარ სამსახურში!.. მოდი, ახლა ასე დავიწყეთ: — აი, შინ ბრუნდები სამსახურიდან!

აი, შინ ბრუნდები სამსახურიდან, მალაზიაში იყიდება მშვენიერი ვაშლი, რომელსაც ხალხი ყიდულობს. კარგი, ბატონო, იყიდე შენც, ნაილე სახლში, მერე რა?! ნაშში შესანსლავენ ბავშვები. ხარჯი კი ხარჯად წავა!..

პირდაპირ მებრალებ, ბაზარში საოჯახო ჩანთებით დატვირთულ ხალხს რომ ვუყურებ!.. რა ამბავია, რა აუტყდათ ასეთი, კუჭი ვის არა აქვს?!

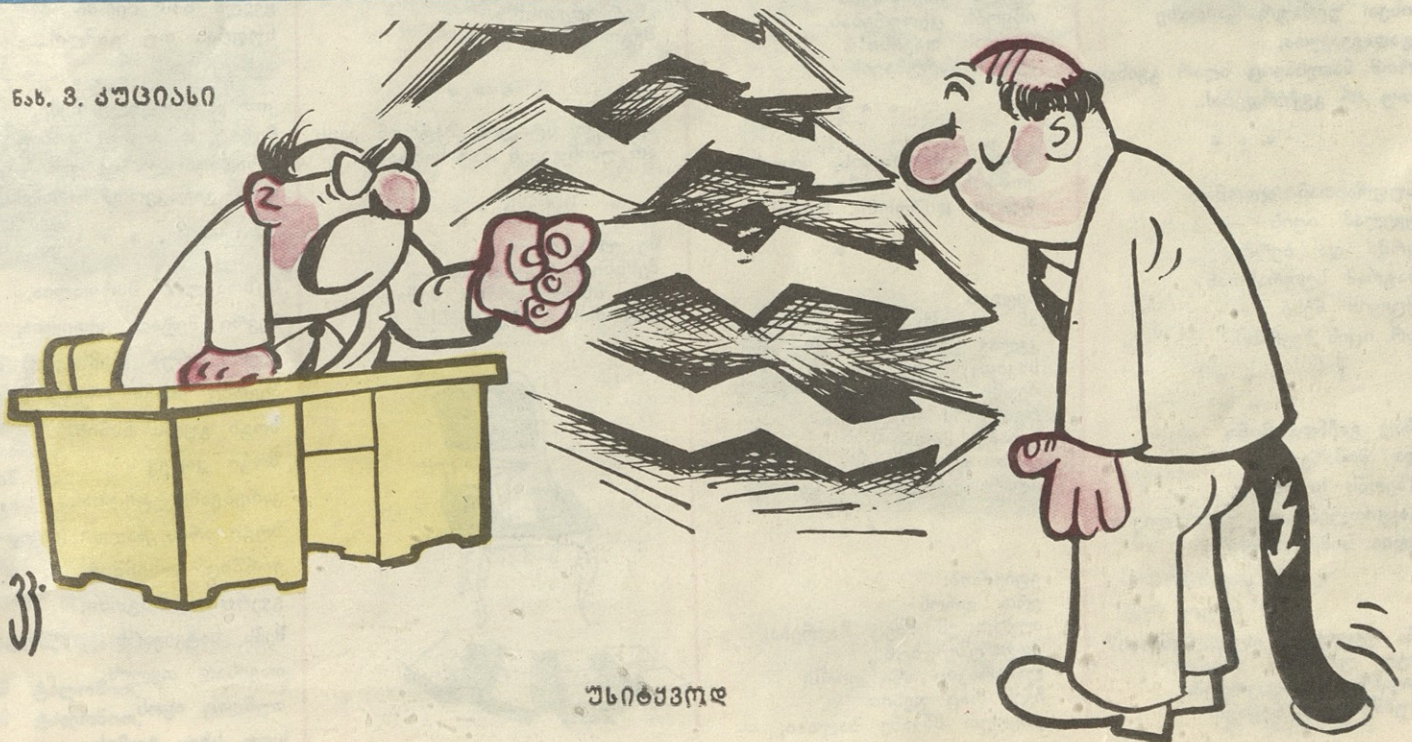
ამას წინათ გვინდოდა ფხალეული გეკონოდა სადილად. ნავედი ბაზარში, ვიყიდე ჭარხალი, ზედაც არ შევხედე მწვანოვს, რომელსაც ცეცხლის ფასი ელი!..

დიდი ამბავი, თუ მწვანოვით არ შევკაზმავ ჭარხალს! ფრთებს ხომ არ ამომიყვანს ასი გრამი ქინძი და ოხრაზუმი?! ჭარხლის ფხალი მაინც ჭარხლის ფხალია, ფული კი ისევე გეზოგება!..

— მააროყნიი!.. ესკიმო შაკოლადნიი!.. ისე დაიღრიალებს ეზოში უცებ მენაყინე, რომ ლამის გული გაგისკდეს!.. აწრიალდებიან ბავშვები!.. მაგრამ მათ ხომ არ აყვები ამხელა კაცი?!.. რა არის ნაყინი, უბრალოდ სასიამოვნოა და მარგებელი!.. ყოველდღე რომ ეგ ვაჭამო ბავშვებს, მართლა რა ხელფასი მიეყოფა?! „ხელფასს უნდა ეყოს კაცი!“

წიგნადი ბართიანი

ნახ. 3. კუსტინი

უსიტყვოდ

„ფორალბა“ დახატავენ რევი, თავს აღარ ვგრძობთ გავარწმუნოვდა, კვდადე...
 მე, უნდა წავხუდო ცტენი? მშვიდობაში მოგახმარათ ღმერთმა!

ახლა სამართლებს დიდი დიდი სახლი ნასტებს, აღარ ტრიალდეს შიშის ღერძი — თვლილი ხუჭტარით. ეს მერანდენდე შავ პანახარს ცყდივ ამ აც ცტენს — არ ჩანს მუჭტარმა!

არის მანქანაც, თვითფრინავიც, არის რაკეტაქს!

დროის აქრინამ, რაიც ახლა ასე ხშირად, ისეთ უნდაურ ყადაგებ, გადგაკვათა, რომ ნათსავი აღარ გვიდნა, თუ არ გვეჩერება!

სუფრასთან ჯდობა ვეღამ იცის — უნდა და ზურგს, მაგრამ სუფრასთან ქვეცის მწიქ არ იცის ზურგმა!

რაც გინდა მინა და მინავე მშობს სინათლე, გავეთლებული თვითლოგიით გლია სინათლქა!

რა უფუტებს კაცს გუნდებს? უნდა უბრალო აზრით: თვინდე — ვფრადობი, უნაშვი კი... ნაკავი!

რატომ მიიჩნის შენ უნდა გზის გაგზავნა? რად გავეთვლა სიყვარულს ბილივი? იმტომ, რომ მოდაშა ძაგება, პირში ქება და ზურგს უკან ქილივი.

რის ნორმად და ნიმუშად ქვეყანაზე ფულია, ერთი გრძობა სათუთი გახებმუხლავა!

ღვინის კეთების ისტატობა სახლგარს რომ გასდვად,

ქარმა ტურისთავს გაღაუარა და... ნანახსადლა!

არ წინამდღოს სულს ცხოვრება, წინზე ფიქრობი, ტტყვის წურსაში ვეღა თავისთვის სულს ცხოვრებას, ვეღვას თავისი აქტეს სახრწნავი!

ზოგის ცხოვრებას, ყოფის კომპანტება საში. ფლორი, დილოში, სკამი!

სევდის ამ ტლახას ვეღვად დიფხანს მოუხლად, სხვათა დავოხვითი ბუერი რაინდობს... რბა რომ მოტტყვება სახარე მოხურეს, იმას ფურც კი აღარ დაინდობს.

ფიქრობი: ერთი ფრის ლამაძ ეს მწიქ ჩაქრება, მთვარეზე ხომ ლაზარკაც არა ღირს! ზუნ რაე უფრთი ვეღვადი მწივე ბაღახი,

მოუკვამს თხოვრებიშურიკი

ამაზე კი გული შეიანდრებას... საოღარი სინჯარი მატქეს ნანახი, ნიბათი თუ ახაგება?..

ზოგი აქ ეტებს ღვინის სახელს, ზოგს კი უნდა ცნობდეს... ერთი მიიხანთი, ვისა აქტეს დღაღაგებულე ცხოვრებაში?

ვეგვიფი ისეთ მძაბიჭებს, ისეთ მძაბიჭებს, მძაბიჭებს, ვინც იცის, ფუბი ბოჭავა და ზოდ იმ ნატკეზე მათეუბს... ასეთი მძაბიჭებს, მოხარობი, რაეღარ არ მოუფესხურთ? ვინც ჩემს ჯრუში დაღერება, სეღში თაგვივით დაღაურობს... ჯობს სეღლი გაქტს? — კარგია არ გაქტს და — უცებ იწვება! თუ გზობი გაეყვ, ხომ კარგი, თუ დარჩი, დაავინაღები!

ძალაუფლებას რაეღა ცხატრებ წინზე გიწინაზე ფიქრობი გარანტია ვეღა თავისთვის „წერსადესის“ შეგირებაზე.

მუშტეტი სეღლის პატრონ კაცს არ უსიყვადენ პატრონტსუნი!

მე ვინცავალი უფესხელ არტახებს, — შიგ მშოლო ყრბას შიშით ცდა რომ ახატახებს...

კრიტიკის პასი „მიტინოთ“ სტქემში შეუხიციენს... შივიდა, მოკვდა სიცილით: — წერე, იკითხე, იციენ!

არ გაიორო, თუკი აღრე დახანყდეს წერევი — მატრე მარტო ფოთი, მატრამ ვერ ითმე ვერვიენ!

შენ დაფრევი, ვისაც ცსურე, მამინ!

ვეღა ხის ძირში სუფრას თუ გაშლი...

კითხვა პირველი ჩემი, მტტად დროული თანაც: ტტადელოვანი ძვეერი რად გადაეუდაე ქრთახად?

მეზობლი? მართალია, ბევერი მტტად კეთილია, ბევერი სრვა (ჩემსავით) და ბევერი კიდეე კრტიხინია. ზოგი ვაუღს ხსნის, ზოგი კიდეე კარტამბოშტტლია... ზოგი არის ნადლი კაცი, ქორწილე, ლინოსეც გავრდით მგვომი, შუნს სატყრობი, თავისდაე თვლის, თუნდაც იცოს სულ სხვა ტომის.

საბინჯარნიკი

ზოგი ტრახასს, ზოგი სმას თელის ზოგი ბოჭიხადა, რაინდოხადა, ზოგი კიდეე ისეთია, ერთ ნანაეზე არ იწვება. ღმერთმა ზოგ-ზოგს დახანდაე ვეკვება და ვაუფლებია.

ზოგს უფალი უღვებს და ზოგს უფალი — თვინაფ თვემდე უფლობა... ზოგი ძალზე ტყვიანია, ზოგი კიდეე — იმეღლია... დადეე და დადეე მე მათი და იმათ ჩემი უმინიათა არც მე მინახავ, არც მათ სინახე, შიშით ახლოს ვერ გაუფლი... შიგ მეზობლებს უნდა ვთხოვ: მახალი თუ ყარალოვი?

რატომ? გარდაქმნას რომ ვაშლა უნდა ფართოდ, ორი აზრი არ არსებობს არსად! კავიკი კიტრის ფასი, ამ დროს რატომ ვეცივით?

ფურე პურის ფასად? სიახლებს ვეიტაცებთ მესიყე, ქირს ხან ვზაღვი, ხან საშობოს გაგაქაქებს... მერე, გუნს რაღე მურვევებით, თუ პროკვივი, სხვა ახალი, უხუბი ქორი გვაგაბებს...

მანაღონური დასაქნა ამ ტალინით, იმ ტალინით,

სხვა ტალინით, საბოლოო ვარინტი დაფრინად: უნდა ვეყოთ სისბეტაკის უტალინი, ტტემა სმა და ტანსაცმელი რად გვიგავი?

ამაგინა თუ ხიხიხი? ჩვენს სამონაღონო მე-ურთობებასა და ნარკობალებში მინარეღად ხიხიხი. ეს განიო- იწვია სმა, რომ ხიხიხებს სა- ნაწინე მურწინებებში ყოველ- წლურად 50.000-მდე ფრია ხიხიხი ირეგება...

საკანონოების მონადირეთა კავშირის XI ყროლობის მანა- ლებინად

ყოველსემეძღვინი მიმრავლდენე, ვესრე სიტყვის თქმა არ ძალგვობს, მათთვის მომუნდა ხიხიხები, მათთვის დაარდა ნარკობალი! მე თვინთინ მონადირე ვარ, მაგრამ არ ვევი, რა ხეება, მინდოშიმ ფრინველს ვერ ვხედავ.

ტტევი ნადერი არ მხედავს... მურწინობადა-ნარკობლი ზოგისთვის არის შედეგრი, მე ახლოს რომ ჩავფარო, მამონდე მიქტურ ვეგრა... აღბით მე უნდა ვიზრუნო, რაც მართალია, მართალი, შინ მოვაგრავალი ხიხიხი, ვით შინაურე ქამობი. რომ მესტურებმა სტტურები, შერეგვინი თუ პროკვივი, ავგერინო და მოვეკლა, შინ გამოზრდილი ხიხიხი... აწინ ჩაბთავალი უყვად, საქმე დაფრევე პირველად, იღუბაბოტორი ვიშვიე, ხიხიხის კვერბებზე კი — ვერსა...

ახლაგარდაც და ვინე მეთვირცხლოთი, მხარებადა ქალცი, კარგი, ბავცივი, ცამი ფრენით ქვეტრებებოთ? მარტოხედავს წყალს, რომ ახვაწიდეე წყლანადში ქრხხხხ, პარის ვიხანდეე წყლანადში ერხხხ, განთავით ვანარგვლობდეე ერხხხ, ვას წყლანადი ცხოვრება, ო, რა კავი ირეგებადა ცხოვრება, ო, რამდეე გვეწინავთა ქონება!

ვიღობი გულას რომ ვარ (იხისთვის ვარ გულას), ვისაც უნდა,

რაც არის ღია ტრილობა, სავითო საქმის ღელატი დაღეს პირდაპირი მეთობა რთობის მასსახებს, პირდაპირს (გაუხსლელ ვატი ერხხხ, ბევერი არ მხარობს პირდაპირს) რა უნდა დღაღაუარო! — ხელი აქტეს ტრინოუნც, სადავეც...

გულახილობის კალაპოტს როდობს მივეცი სათავე? მურწინობის მუშაგებს მურწინ ვეითხი მინარის მომბობით:

ხიხიხი საგნეში პირველად ვესრე სიტყვის განჩნად თუ ხიხიხი? თუ ავერებს ქალღღერე

არ გვაგვი მავინავით, ოხრბობით, ამ ნადლე გვეყვით ხაფ არის, ამ ხაფ დაფრინავს ხიხიხი?

მანაღონური, მთახახეს, მანაღონური სახლსაბურში ვეღვად ეტებს სახარებს, სახალში მიიქტეს, თუ ნასალდეს ნახავს? პავიოსანს და საქმეში კეთილს თვინად თვემდე არ მთვრებადა ვალი, ბევერს ვიდევი დაფრეღვდა, მე კი ჯერ ვიდევი არ მინახავს თვლილი

ილუსტრაციები
 ზ. ღირუასანი

ვაი-კოოპერატორის აღსარება, ანუ ფიქრები ჯდომისას

აღამის ძის ცდუნებას რა დიდი ამბავი უნდა? მით უმეტეს ისეთისას, მანვე ჩვევას ნაზიარევი რომ არის, სხვისი ჯიბის გემოც რომ იცის და სახელმწიფო ხაზინის სალაროშიც უფათურებია ხელი, რაისთვისაც ვენებაც უნუნევია ბარე ორჯერ და ვირის აბანოც უხეხია. პოდა, ასეთ კაცს მომადგა ეშმა მოყვანის-სახით.

— გახსენ კოოპერატივი! — შემომყვილა.
 — ცოდვილი რომ ვარ? — მიუვტყა.
 — ფული... — აღარ ინება აზრის განვტრობა. ბრიყვი თუ არ ვიყავი, უნდა მიემხვდარიყავ — ფულით მოინანიებო ცოდვა.
 მერედა, ფული ვინ მომამაჟა-მეთქი, უხმოდ ვუთხარი. გამიგო, რას არ გამიგებდა, ჯიბიდან გაეარდნილია, ოხერი.
 — ფული კოოპერატივიშია! — დაბეჯითებით განაცხადა.
 — მერედა, მე რომ არც რესურსები გამაჩნია სამაგისო და არც ბაზა? დღეში ოცდაოთხი საათი ტელევიზორს ვუხივარ და ამდაგვარი რამეები არ მეცოდინება, რაც იქიდან სიბრძნე იფრქვევა ამ საკითხზე?..

— ბაზა კი არა, სტრატეგიული პლაცდარში არ მომინდომა? — გაიცინა ჩემმა დამრიგებელმა, — ათასი კოოპერატორიდან ორს არა აქვს, შე ყაცო, ბაზა და რალა შენ იკლავ თავს?! განდებდა ყველაფერი. იყიდე ბაზარში ან სულაც სახელმწიფო მაღაზიაში და გაყიდე ორმაგად, ვინაა ხმის გამცემი?
 — შენ რატომ არ გახსენი? — შეუბედე. არ მიშვება გული ამ ახირებულ თამაშში ჩაბმას. გუმანიტ ვხვდები, ასეთი ზრახვით საქმის დანყება სახელმწიფოს ჯიბეში ხელის ჩაყოფას რომ ნიშნავს. ამისთვის კი ვთქვი, რაც გადამხდა.

— ჩემი მდგომარეობის კაცისაგან კოოპერატივი?.. ისევ არ ინება ამბის დასრულება, — თავად მიხვდითო! პოდა, მივხვდი. რა დიდი მიხედვარა მაგას უნდოდა, ის ხომ ისეთი კაცი იყო, ვინც აუტომანქანის დეფიციტურ ნაწილებს აფთიაქში იძენს, მენალესთან თვითმფრინავის ბილეთს აჩალიჩებს, ხოლო დამლაგებელთან პრესტიჟულ ტურისტულ საგზურებს შოულობს. დამანერია განცხადება და ერთ კვირაში მებახლა ისევ.
 — ეს ბეჭედი! — თქვა და მაგიდაზე ქალაღში გახვეული მრგვალი ბეჭედი დადო. — ეს კიდევ — საფირმო ბლანკეტი. პორტფელიდან დასტა-დასტად ამოალაგა პრიალა ქალაღები თავსართიანი ნაბეჭდი ტექსტით: „ოცნების“ გამგეობის...“ და ასე შემდეგ.

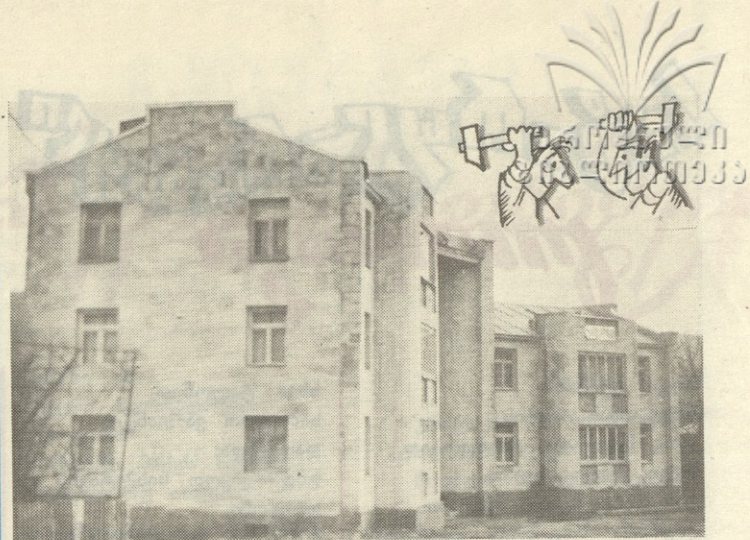
— თავმჯდომარე შენ ხარ! — ქედმაღლურად გადმომხედა და გამიცინა. თავზე ხელი გადამისხა, მომეფერა, ლამის იყო, შვილად ავეყვანე.

ამას რომ საქმიანობდა, მარიგებდა, როგორ უნდა მოვტყუე-ლიყავი. საცა იყო, დამელეოდა მოთმინება, მე მთავარს ველოდი, ეს კიდევ... და ჩაიყო, როგორც იქნა, გულის ჯიბეში ხელი. მომადგა პირწყალი, დამიელამდა თვალები, ბაგაბუგი გაუღდის გულს...

— ესეც ხარჯების სია! — თქვა და ბლოკნოტიდან ამოხეული ფურცელი გადმომცა. — ერთი სიტყვით, ასეა, აქ წერია ყველაფერი! — მითხრა, თუმცა რაკი იცოდა, რომ მისი აჩხაბაჩხა ნაწერის გამრკვევი არ ვიყავი, თავად გაისარჯა. — აი ეს თანხა „იქ“ დაშტორდა! — ოთხნიშნა ციფრს დაუმიზნა თითი, — ესა კიდევ — კომისიაში, ეს — კომიტეტში, ესეც — სანეიდსად-გურში, ესა — ელექტრობაში, აი, ეს — მიმოსვლისა და მივლინებისა. ასე რომ, ბანკიდან სესხად გამოტანილი ოთხმოცი ათასიდან თოთხმეტი მანეთი და ოცდასამი კაპიკი დამრჩა. აი, ესეც! — პალტოს გარე ჯიბეში ჩაიყო ხელი და დაჭმუჭნილი ფული თავისი ხურდით მაგიდაზე დაყარა. — აბა, შენ იცი, განსენი კოოპერატივი და ღმერთმა ხელი მოგიმართოს! — ისევ ღიმილით დამამწყვალა.

კოოპერატივი არ გამისხნია. მიუხედავად იმისა, რომ, ჩემი დამრიგებლის თქმისა ან იყოს, ბაზარში და სახელმწიფო მაღაზიაში ნაყიდის ორმაგად გაყიდვისათვის ჯერჯერობით მართლაც არც ერთი კოოპერატორი არ დაუჭერიათ, მაინც მემშინოდა. მოგვხსენებათ შემინებულის არაკი, თუმცა განსაცდელს ვერა და ვერ გადავურჩი, აი ოთხმოცი ათასისთვის მომკითხეს, რომლიდანაც ჩემამდე თოთხმეტმა მანეთმა და ოცდასამმა კაპიკმა მოაღწია. მომკითხეს და ვხივარ ახლა წინასწარი გამოძიების ხალხმრავალ საკანში, ფრიად კეთილი ზრახვების მქონე საზოგადოებაში, ოთხ კედელს შორის და ვფიქრობ, იქნებ მართლად გამეხსნა კოოპერატივი, ჰა?

დავით ასკუარაძე

გესმათ ჩვენი კაკუნი!

შალატონი

მტარსა და ავის მდომელს რა ესაქმება ცაგერში, თორემ ამ სახლის შემხედვარეს ნამდვილად თვალები დაუდგება. უცხო რამ მადლი აცხია, საუცხოოა თავისი სტილით და ამავე დროს აქაური, ძველქართული ჯილაც ადგას — ლეჩხუმური იერიც ახლავს და ამშვენებს.

მოკლედ, რაიონული ცენტრი დამშვენა დამპროექტებელ მურად მუჟანინის და არქიტექტორ ჯონი ჩაკვეტაძის ხორცშესხმულმა ჩანაფიქრმა, რომელიც საკოლმეურნეო მშენებლობის საბჭომ ააგო...

ასე ფიქრობს ყველა, ვინც უშუალოდ არ შესახლებულა ამ სახლში. ისინი კი, ვისაც წესითა და რიგით ერგებოდა და აქ ბინები დაიმკვიდრა, დღემდე თავებდს ინყველიან. ჯერ იყო და ახალ ბინებს რემონტი დასჭირდა, მოგვხსენებათ, აქ კედლით შესაღესი, იქ — კარ-ფანჯრები გამოსაცვლელი, საკეტები უფარ-გისი... ერთი სიტყვით, საოჯახო ბიუჯეტს გაუთვალისწინებელი ხარჯები „შეენერა“, მაგრამ რა უჭირდათ ახალმოსახლეებს, საქმე ამით რომ დამთავრებულიყო. სწორედ იმ ორიგინალურობამ, რომლითაც ეს შენობა ეკლუცობს და სხვებისაგან გამოირჩევა, თავსატეხი გაუჩინა ხალხს: უცხოედი ნაგები პარაპეტები თოვლსა და წყალს აკავებს, ბეტონი რომ ბეტონია, ისიც ვერ უძღებს მოზღვავებულ ნაღებს, ზედა სართულებში თხლი-შინით შემოჭრილმა წყალმა საგულდაგულოდ ჩატარებული რემონტიც გააოხრა და ავეჯიც! ზედა მთაყოლა, მერე ქვემოთ დაუყვა, ქვედა სართულებსაც დაატყო თავისი მსახვრალი ხელი... და სხედან სახურავზე, აგერ უკვე რამდენი თვეა, ხურონი, სხედან და უკაკუნებენ. აქ რომ გააკეთებენ, ახლა სხვაგან გაიკვლევს წყალი გზას და იქ უნდა გადაინაცვლოს (ძველი მშენებლების აზრით, თუ არქიტექტორების ქირურგიული ჩარევა არა, სხვა მხრივ საქმეს არაფერი ეშველება!).

მაშ ასე: მობინადრეთა გაჭირვებამ, ჯიბეებს რომ იბერტყავენ, და ხურონის ჩაქურების კაკუნმა თბილისში „წიანგის“ ყურთასმენას მიაღწია და დაეიჯერათ, იქვე, ცაგერში, გზის გადაღმა ადმინისტრაციულ შენობამდე ვერ მიაღწია, სადაც ერთადერთი მთავრებული რაიონის ყველა რანგისა და რგოლის ხელმძღვანელობდა?

„წიანგის“ ჩიტაკრესკონდენტი

ბარიტოვანი აზრები

ფულს რომ ვიშოვი საკუთარ ტაქსით, კოოპერატივი „ანეკდოტს“ გავხსნი!

ასფალტზე ფურთხვის რეკორდი მოხსნა!

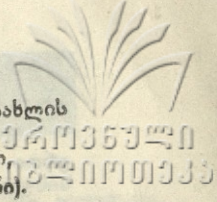
სიდედრმა იცის ახლა „კანონი“: მზითვის მაგიერ მოგვცა ტალონი!..

მოდით, მოვანყოთ კონკურს-თამაში არაფორმალურ შეგინებაში!

აბა, რას მარგებს მე ის „მარბობრო“, ცოლმა რომ ღერი თუმნად მბობლოს?

მოეშვა მიტო სოფელში თოხნას,

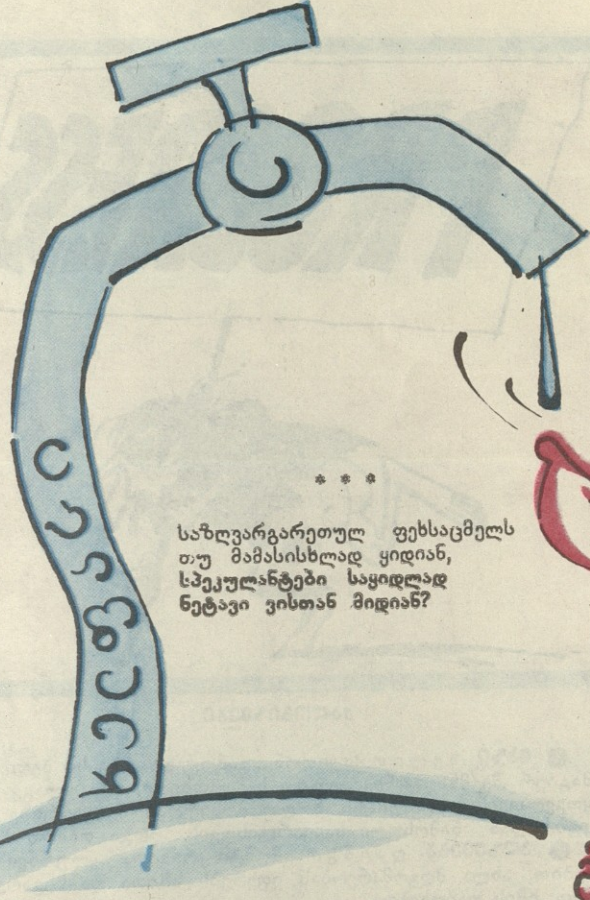
იულონ ბოლიაზვილი (ქ. ცხივიალი)

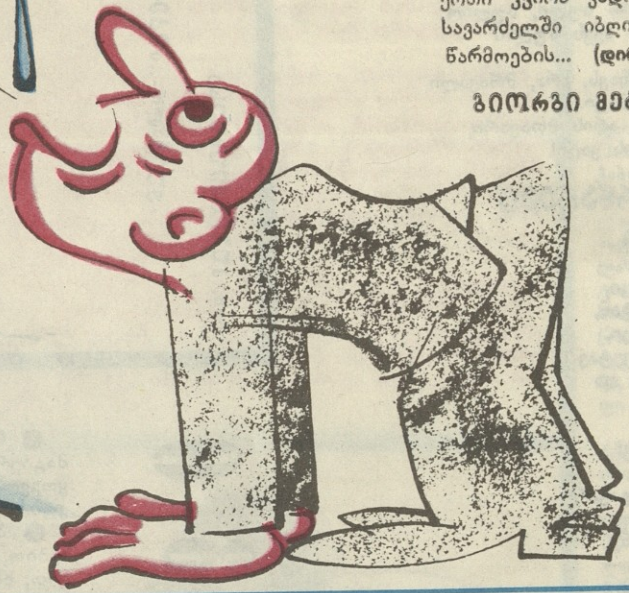
გამოსანები

რძეში ოთხმოცი პროცენტი, ამბობენ, თურმე წყალია!.. ორმოცი ლიტრა დაასხა წყალი ას ლიტრ რძეს ვალიამ. ვინ არის?.. (კომბინატორი). ჩვენმა პატარა თინიკომ, თქვით, როგორი რძე დალია?

აქვს „ვოლგა“, არის სასახლის და მილიონის პატრონი, ერთი ბეჭემოთის თვალეტი... (კომბინატორი).

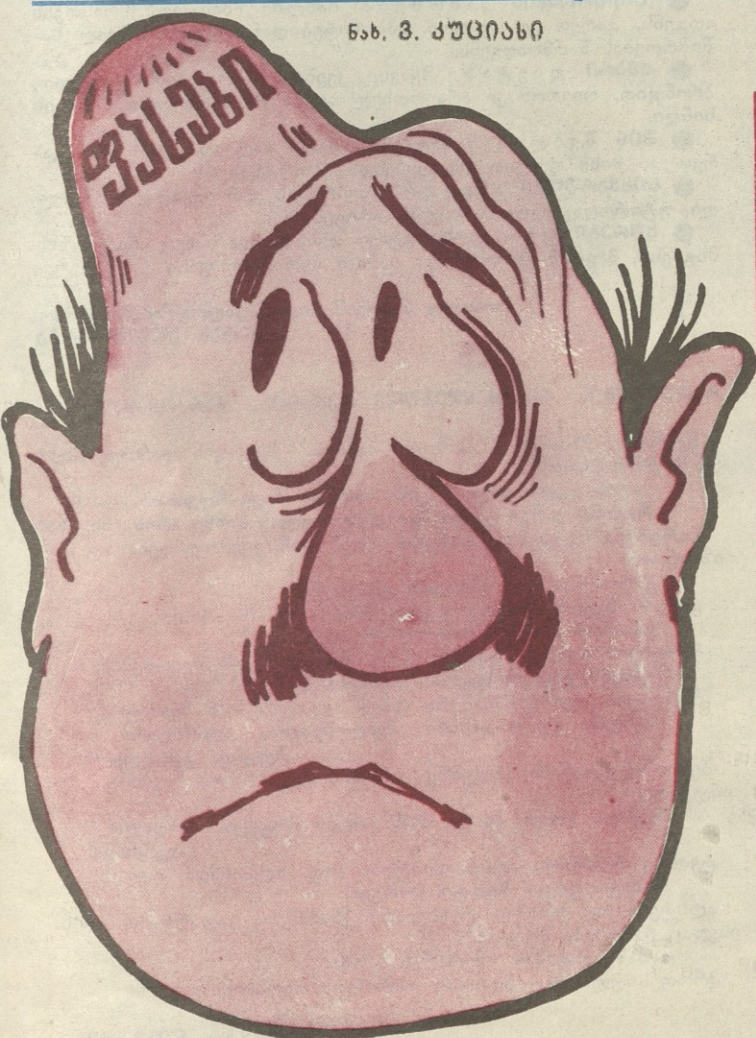
საზღვარგარეთულ ფეხსაცმელს თუ მიამსისხლად ყიდინ, სპეკულანტები საყიდლად ნეტავი ვისთან მიდიან?

ერთი წუთის საქმისათვის ერთი კვირა ვსდიე, მგონი, სავარძელში იბღინძება წარმოების... (დირექტორი).

გიორგი მატრეველი

ნახ. ვ. კუციანი

ერთნიული კონგლომერატი

იმ ზირთა არასრული წუსხა, რომლებიც მხოლოდ კაპიტალისტური ძვეყნებისა გვაგონა და თურქა ჩვენს არ გავკვებით:

ინფლაცია, კორუფცია, კრიზისი, მანიფესტაცია, ნარკომანია, პროსტიტუცია, რეკლამაცია, სპეკულაცია, უმუშევრობა...

ორი შენიშვნა

1. ზოგიერთი კაბინეტის კარზე წარწერა: „მშრომელთა მიღება ორშაბათობით 14-დან 20 საათამდე“; გეგონება, დანარჩენ დროს არამშრომელები მიიღებინა!..
2. პარტია ხალხის კეთილდღეობის ამალგებზე ზრუნავს, პარალელურად კი ფასების სახელმწიფო კომიტეტი... ფასების ამალგებზე!

ახალი აბრევიატურები

- გ ა ე რ ო — გაყალბებული ეროვნულობა.
- ს ა ზ კ ვ ე ბ ა — საზიზღარი კვება.
- ს ა ქ მ შ ე ნ ი — საქალაქიდან მშენებლობა.
- ს ა ხ მ შ ე ნ ი — სახალტურო მშენებლობა.

იღია

„ყველაფერი ადამიანისთვის!“ — ყველაფერს შევეშვათ, რადგან არარეალურია, და ადამიანს ის მაინც გავუკეთოთ, რომ:

- ა) გაჩერებებზე ავტობუსისა და ტროლეიბუსის შუა და უკანა კარი გავულოთ!
- ბ) სახლმშობრელობიდან ცნობის მიღებას ნუ დავამადლებთ!
- გ) „07“ და „09“ მოვუწესრიგოთ!
- დ) ნებაყოფლობით საზოგადოებებში მართლა ნებაყოფლობით გავაერთიანოთ!
- ე) რძის პროდუქტებზე ფასები დავუმრგვალოთ, რომ მოლარემ სურდაში ვერ მოატყუოს (იგულისხმება თუთი რძე, აგრეთვე არაყანი, მანონი, ხაჭო... ყველს, სანამ იშოვებოდა, ისედაც მრგვალი ფასი უქონდა).

ასეთი ღონისძიებით მოგებული დარჩება სახელმწიფო!

თემაზ ევანოიძე

**კახეთი
მედიცინასთან**

ერთი საზომით ზომავთ მილიონს,
სისულელეა. სრული!
რომ გაიძახით — გული, გული,
ყველა კაცს თუ აქვს გული?

ფსიქოთერაპევტს — ნდობა სრულიო!
კვლავ სისულელე კრული!
რომ აიჩემეთ — სული, სულიო,
ვითომ ყველას აქვს სული?

ერთს არა ნიშნავს, არა, მრავალი
პაციენტი და პაცი...
იმის გარკვევა არის მთავარი,
ყველა თუ არის კაცი!

**საყვადურნარავი
ალსარავა**

დღემდე არ ვიცი,
რატომ ვერ მიტან,
დღემდე არ ვიცი,
გარეთ რად მხვეტავ?...
ზიხარ თბილად და
კაბინეტიდან
ყოველი ფეხის
ნაბიჯზე მხედავ!

მე წყნარად ვდგავარ
იმედის კართან
(აღრე თუ გვიან,
ვიცი, ამიტან!)
მაინც აგრძელებ
ჩუმ-ჩუმად თვალთვალს,
მიყურებ ასი
ჭუჭრუტანიდან!..

ხელს მკრავ, მიბიძგებ
და მაინც მილი!..
ერთს ვეძებ,
თუნდაც
წარმოვთქვა მწარედ:
მნამს: ბევრი შენი
თანამშრომელი
ყრუ ნახვრეტია
შიგნიდან გარეთ!

პოეტს

ბოლომდე უნდა ამოთქვა
შენ შენი სათქმელ-სანერი,
ნუ ითხოვ სულის ამოთქმას,
რახან ითავე, გაძელი,
რედაქტორობას გაგინევს
მხოლოდ დრო-ჟამის საცერი!

იმიერ მამედოვი

**ბანმარტუბითი
ლექსიკონი**

საშუალო სკოლის ატესტატი — იურიდიული დოკუმენტი რე-
პეტიტორების დასაქირავებლად.
სააუადმყოფოს კარისკაცი — ავადმყოფთა მნახველებისაგან
ფულის ამკრეფი.
„დინამოს“ სტადიონი — ვალიდოლის გასაღების საუკეთესო
ადგილი.
გაგმა — ზოგიერთი ხელმძღვანელისათვის მხოლოდ წლის
ბოლოს საკითხავი.

რუხან ფერაქა

ნ.ა. ჰუმო კიუბანისა

უურნალი „პიკირი“ (ესტონეთი)

ქალოგიზმები

- **ნაზი** ხელით თვითონ გამოჭედა თავისი ბედი, ოჯახის მაგიერ შექმნა ტრივიალური სამკუთხედი, მის ბლაგვ კუთხეში ყოველთვის ეგდო ქმარი, ხოლო მოპირდაპირე გვერდზე მახვილი კუთხიდან ნამოსული საყვარლისთვის ედგა თბილი ბუდუარი.
- **ალწავება** და იწყო მუშტი-კრივით, ყლურწვით, ამბოხებით, ახლა მდგომარეობას იფერებს სმითა და სიგარეტის წევით, ხმის დაბობებით.
- **უშიშროების** კანონებს სახლში მხოლოდ ქმრისთვის ადგენს, გარეთ კი თვითონ გაბარბიტიდან ანუულ შიშველ სა-შიშროებას წარმოადგენს.
- **ქმარი** დიეტაზე ჰყავს, კვებავს არაკებით, ცერცვით, ბრინჯით, თვითონ კი არაერთხელ იგემა მრუშობისა და სიძვის სინჯი.
- **შინ** შვილის მონატრულ ქმარს აძლევდა „ფახებს“, გარეთ კი მისი ფულით ამდიდრებდა აბორტმახერს.
- **სიყვარულში** ან დაზის სიბრძნეს ვერ იგებდა, შინ ბალი უტიროდა, გარეთ ტაბლას არიგებდა.
- **ჭურავი** ჯერ გაუხვრეტავი შქონდა და სახეც ანგელოზის მსგავსი, მაგრამ გახვრეტილი კაპიკი იყო მისი ფასი.

როცოდ ნათქვამებიდან ქალოგიზმები აწყო მერაპ ელგუჯაურამ

ტატუირების რეკომენდებული ტაქსტები წარკომანეთაშვის

მკერდზე წასანერი (საშური საქმეა. მკერდის დაჩიავებამდე უნდა მოასწროთ):
კაცის გული ისეთია, ვით მორევი შავი ზღვისა:
რაგინდ კარგი ცოლი ჰყავდეს, ბოლოს მაინც არის... სხვისა!
მარცხენა მკლავზე წასანერი (ზემოდან ქვემოთ, ვენა არ და-
ნიიანოთ):
ქართლ-კახეთი, იმერეთი და... ვენა!
გულის წვერზე წასანერი (თუ შემხმარი არ არის):
ყაყაჩომ კანაფით ჩამოიხრჩო თავი. შენ?
მარცხენა ფეხზე წასანერი (სხვა ადგილზე არ შეიძლება):
იქნება ვეფხვის დედაი... იციანს!
მარჯვენა ფეხზე წასანერი (სხვა ადგილზე არ შეიძლება):
შვილმა გული გაიარა. შვილიშვილს... აღარაფერი
შქონდა გასავლელი!
ბეჭებზე წასანერი (ბეჭებზე არ ნამონვეთ, რომ წაკითხვა შე-
იძლებოდეს):
ნეტავი, გოგო, მე და შენ, ყანები მოგვცა... ჩრდილო
კავკასიაში!
ტვინზე წასანერი გასასხენებლები (თუ აღმოჩნდა ასეთი):
შორფი. ცოფი. შოლტი. შორავი.
ალიტერაცია შამისის მოტივებზე (წარწერა საჭირო არ არის.
ისედაც იკითხება შუბლზე):
იაშამ, ნატაშამ იშუშპრეს ანაშა.
პროფესიული პალინდრომი: აიპარეთ, თერაპია.

ბეგლარ ნოზაქა

„ნიანგს“ უპასუხებს

საქართველოს კვ ტელავის
რაიკომის მდივანი

ამხ. ნ. ბენდიანიშვილი:

„ქურნალ“ „ნიანგის“ 1989 წლის მე-3 ნომერში გამოქვეყნებული ფელეტონის „აჯფანდლის“ პასუხად გაცნობებთ, რომ თელავის სარაიონო კულტურის სახლის თანამშრომლებს შორის კონფლიქტურ დამოკიდებულებას ადგილი ჰქონდა კულტსახლის დირექტორად ჯერ კიდევ დ. ჭანკოტაძის დანიშვნამდე და გრძელდებოდა წლების განმავლობაში, რაც განპირობებული იყო ყოფილი სამხატვრო ხელმძღვანელის ნ. აბულაშვილის არაჯანსაღი ურთიერთობით დირექციის წარმომადგენლებსა და კულტსახლის ცალკეულ თანამშრომლებთან, რის გამოც კულტსახლის დირექცია იძულებული გახდა სამხატვრო ხელმძღვანელი ნ. აბულაშვილი გაეთავისუფლებინა დაკავებული თანამდებობიდან. განთავისუფლება მოხდა შრომის კანონმდებლობის სრული დაცვით, ამიტომ მისი პროტესტი სამსახურიდან უკანონოდ განთავისუფლების თაობაზე მიზანშეუწონლად ჩათვალეს კულტურის მუშაკთა რესპუბ-

ლიკურმა პროფკავშირმა, თელავის სახალხო სასამართლომ და საქართველოს სსრ უმაღლესმა სასამართლომ.

მიგვაჩნია, რომ ფელეტონის ავტორები ტენდენციურობას ამჟღავნებენ კულტურის სახლის დირექტორის ამხ. ჭანკოტაძის მიმართ, როდესაც აცხადებენ, რომ კულტურის სახლში არავითარი კულტმასობრივი მუშაობა არ მიმდინარეობდა, რადგან ქალაქისა და რაიონის ფარგლებში ჩატარდა ბევრი საინტერესო ღონისძიება, რომელთა შესახებ არაერთხელ აღინიშნა როგორც რაიონულ, ისე რესპუბლიკურ პრესაში.

რაც შეეხება პრეტენზიას სახალხო დემუტატთა რაისაბჭოს აღმასკომის მიმართ, არასწორია, ვინაიდან აბულაშვილი 1988 წლის 1 აპრილიდან დანიშნულია საქალაქო კულტურის სახლის დირექტორად და მუშაობისათვის შექმნილი აქვს ყველა საჭირო პირობა“.

საბჭოთა და იუზოვის
პურნალი „ნიანგს“ № 8
(1786) აპრილი. გამოდის
1923 წლის ივნისიდან.

მთავარი რედაქტორი
ჯურ ბოლქვაძე

სარედაქციო კოლეგია:

ავთანდილ ადგიშვილი
(პასუხისმგებელი მდივანი),
ქაბუა ამირჯინი, ნოზალი
ბართია, ბორის გურგუ-
ლია, რევაზ თვარაძე, ჭე-
მალ ლოლუა, ნოდარ მა-
ლაზონია (მხატვარ-რედაქ-
ტორი). ალექსანდრე სამ-
სონია, ბეჟან სიხარულიძე
(მთავარი რედაქტორის მო-
ადგილე), ჭანსუდ ჩარკვია-
ნი, თამაზ წიგწივაძე, ნა-
ფი ჭუსოიძე.

ტექნიკური რედაქტორი
ირაკლი ღუნდუა

გადაცემა ასაწყობად
20. 03. 89 წ. ხელმოწერი-
ლია დასაბეჭდად 19. 04.
89 წ. ქალაქის ზომა
60 X 90/8, ფიზიკური ნაბე-
ჭდი ფურცელი 1,5. სააღ-
რიცხვო-საგამომცემლო თა-
ბახის 1,9. საქართველოს კ-
ცების გამომცემლობა,
ლენინის 14. შეკვ. № 674.
უფ 04660. ტირაჟი 129 000.

ქურნალი გამოდის თვეში
ორჯერ. რედაქციაში შემო-
სული მასალები ავტორებს
არ უბრუნდებათ.

ჩვენი მისამართი: 880008.
თბილისი-8, რუსთაველის
პროსპექტი № 42.

ტელეფონები: მთავარი
რედაქტორის — 99-55-54,
მთ. რედ. მოადგილის —
93-19-42, პ/მგ მდივნის —
93-10-78, მხატვარ-რედაქ-
ტორის — 99-02-38, გან-
ყოფილებათა გამგებების —
93-49-32, რედაქტორ-ლიტ-
მუშაკების — 99-02-38,
მდივან-მემაწიანის —
99-76-69.

Сатирико - юмористиче-
ский журнал «НИАН-
ГИ» (На грузинском
языке). Тбилиси, пр. Ру-
ставели № 42. Издатель-
ство ЦК КП Грузии,
Ордена Трудового Крас-
ного Знамени типогра-
фия издательства ЦК
КП Грузии, Тбилиси,
улица Ленина № 14.

ფასი 20 კაპ.
ინდექსი 76137

— რა ვქნათ? ორი ნული თუ არ მივუწერეთ, გეგმა გვი-
ვარდება!..
— მიუწერე მერე! არ იცი, გეგმის ჩაგდებას რომ არ გვა-
პატიებენ?!

ასან ბოსევი (ბ უ ლ გ ა რ ე თ ი) ინსტრუქტაჟი

ჩამოვიდა ინსტრუქტორი სოფლად,
დაანია გლეხებს ერთი ყოფა:
„სამხუხაროდ, დროს ამაოდ კარგავთ,
მიყრუება საქმის როდი ვარგა!
ქერი რატომ არ დაბარეთ ნეტაე?!
აი, ჭვავსაც შეუნამლავს უხედაე!..
ერთხელაც კი არ მოგიჩნებათ შერიც,
თავთავეები თავს უმწეოდ ხრიან!..
მოსავალი მოინევა გვიან!!!
რალა გითხრათ, თქვენც გლეხები გქვიათ!“

ავტორიტატის შექმნა

იფხორება ისე, როგორც ინდაურის მოდგმა,
„გამარჯობას“ შესძახებ და თავს დაგიქნევს ოდნავ.
ანდა შენდა უნებურად, ვთქვათ და, რამე ჰკითხე,
მღუმარედ და მედიდურად ცხვირს აიშვერს ცისკენ!..

იგი ამგვარ ყოფაშია განუწყვეტილი, თითქმის, მ
აქვს ყელამდე საზრუნავი, ავტორიტატს იქმნის!

თარგმნა შოთა ამირანაშვილმა

789

89-256

ქართული
ბიბლიოთეკა

რეკლამის
სახ. მ. ანაბიძის

— უნა კი ბენატვალა, უნა.. მონი, გვერველა.. სოგ
აგვივან იჯარით?..